

Hotell Storforsen
mångmiljonsatsar

Stråmans
bilverkstad

Att vara
kommunalråd

En av Sveriges
bästa skolkommuner

Älvsbybladet

NR 4/ 2020

INFORMATION FRÅN ÄLVSBYNS KOMMUN

Polarbröds nya smörgåsproduktion i Älvsbyn invigd

300 miljoner investeras i första etappen av nytt bageri

Krönikan

Under krönikan bjuder vi in olika personer att fritt skriva om frågor som är dem nära. Har du tips på en krönikör? Hör då gärna av dig till Älvsbybladet.

Skua

Språk. Så mycket i livet går ut på att med språkets hjälp vara i sammanhang med andra människor. Att argumentera, beskriva, sagoberätta, lära ut, gräla, kärleksförklara eller småprata om vardagligheter vid middagsbordet – allt handlar om det livsviktiga mänskliga mötet. Ibland känner man sig säker, ibland inte alls. Ett exempel är när jag arbetade som svensklärare på VVS-programmet. I klassrummet var jag språkligt stark och eleverna lärde av mig, men när jag kom till dem i verkstan var rollerna ombytta. Att känna sig språkligt sårbar har vi nog alla upplevt och vägen till ett rikt språk går ge-

nom övning, vilket ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) utgår ifrån.

I skrivande stund är det mesta i skolans värld fokuserat kring den pågående pandemin och liksom i övriga samhället ställs vi inför svåra utmaningar, och de livsviktiga mänskliga mötena får finna nya vägar. Därför känns det extra värdefullt att få skriva den här krönikan, som beskriver ett mycket spännande samarbete mellan Älvsbyns kommun och Skolverket.

Samarbetet syftar till att utveckla nyanlända och flerspråkiga barns och elevers lärande och under vårterminen 2019 ägnade skolledningen i Älvsbyns kommun sig åt att, tillsammans med processtödjare från Skolverket, hitta utvecklingsområden. Vi har under de senaste åren arbetat intensivt med vårt kvalitetsarbete som är känt under namnet Röda repet, där en av grundstenarna är att lärandet i Älvsbyns kommun ska hänga ihop från förskolan, genom grundskolan och gymnasiet, in i vuxenutbildningen. Därför var det självklart och viktigt för oss att hela skolan skulle involveras i samarbetet.

Ur det underlag som vi fick från personalen samt ur våra egna analyser såg vi att det behövdes fortbildning för såväl lärare som skolledning så vi sökte och fick pengar till tre olika utbildningsinsatser:

- att utbilda sju SKUA-utvecklare som ska arbeta kommunövergripande
- att låta skolledningen och skolans utvecklingsgrupp (förstelärare och lärare med motsvarande funktion inom förskola och vuxenutbildning) fortbildas i att leda förändringsprocesser
- att ge samtliga skolledare och lärare en grundutbildning i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

De första fem SKUA-utvecklarna påbörjade sin utbildning i höstas och du kan läsa ett reportage om dessa nyckelpersoner längre in i tidningen.

Ett rikt och varierat språk är en nyckel till skolframgång och jag ser fram emot de kommande åren med stor tillförsikt. Det är märkligt med en så bred fortbildning, där ungefär 350 undervisande personal och skolledare ingår. Att arbeta språk- och kunskapsutvecklande är bra för flerspråkiga och nyanlända barn och elever och alla kommer att gynnas av en undervisning som är än mer varierad, delaktig och inkluderande. Älvsbyn är en av landets bästa skolkommuner och med de här insatserna har vi möjlighet att utvecklas ytterligare.

Jag har arbetat inom skola och förskola sedan 1990 och tycker att det är världens viktigaste och roligaste jobb. Vissa perioder i mitt yrkesliv har varit mer ståpårsframkallande än andra och det här skeendet är ett sådant. Jag är väldigt nyfiken på framtiden och vad de här insatserna kommer att innebära för Älvsbyn, Norrbottens pärla.

Anneli Lundström

Rektor Vidsel- och Visträskolan
Samordnare för Skolverkets riktade insatser

ÄLVSBYNS KOMMUN

ÄLVSBYBLADET

Ansvarig utgivare: Magnus Nordström

Redaktör: Peter Lundberg
peter.lundberg@alvsbyn.se

Adress: Älvsbyns kommun, 942 85 Älvsbyn

Hemsida: www.alvsbyn.se

E-post: kommunen@alvsbyn.se

Telefon: 0929-170 00 vx

Text: Peter Lundberg, Robin Nilsson,
Elisabet Nordebo.

Foto: Peter Lundberg, Sterling Nilsson,
Elisabet Nordebo, Polarbröd,
Patrick Trägårdh/Umebild.se/Polarbröd.

Omslagsfoto: Polarbröd.

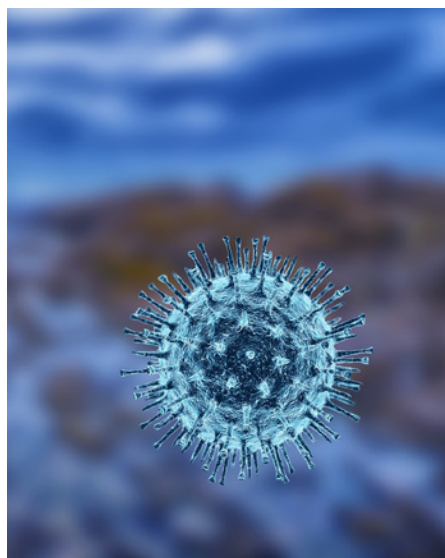
Original/tryck: Älvsby Tryck & Design AB

Information om Covid-19

Händelseutvecklingen kring smittspridningen av coronaviruset som ger sjukdomen covid-19 går väldigt snabbt. Vi har valt att inte informera om coronaviruset i detta nummer av Älvsbybladet för att undvika att sprida inaktuella uppgifter. För att läsa om det aktuella läget hänvisar vi i stället till webben. Gå in på www.alvsbyn.se för att läsa mer. Där finns också länkar till andra myndigheter med tillförlitlig och uppdaterad information.

I detta nummer av Älvsbybladet har vi följt restriktionerna som gällt just vid tillfället när reportagen gjordes. En del bilder kan vara tagna innan pandemin.

Nya smörgåsproduktionen invigd

Polarbröd gör nu åter färdiga Polarklämmor i Älvsbyn i en helt ny anläggning som byggts under hösten. Den nya smörgåstillverkningen kommer på sikt att ha kapacitet att producera omkring en klämma per sekund och produktionsstarten innebär att tolv av de medarbetare som varslades tidigare i höstas nu har ett jobb att gå tillbaka till.

– I dag gläds alla vi på Polarbröd och i Älvsbyn åt att produktionen av Polarklämmor kommit igång så snabbt igen, bara tre månader efter den förödande branden. Det hade inte varit möjligt utan alla våra kompetenta medarbetare. Vi värnar om Älvsbyn och ska fortsätta att göra allt vi kan för att komma tillbaka, säger Karin Bodin, koncern- vd för Polarbröd.

Den djupfrysta smörgåsen ”Renklämman” var den första produkt som Karin Bodins mormor lanserade och den markerade Polarbröds födelse. Hon var då med i tv-programmet ”Hänt i veckan” och lanserade ”Polar Sandwich” som Polarklämman hette i början av 70-talet - världens första djupfrysta smörgås.

– Att vara igång med tillverkningen av färdiga smörgåsar är ett viktigt och symboliskt steg för Polarbröd. Vi ser också stor potential i just den här kategorin på grund av Corona. Våra goda smörgåsar är hygieniska och enkla att hantera, bara att tina och servera. I ett första skede producerar vi Polarklämmor, övrigt sortiment kommer eftersom, säger Karin Bodin.

300 miljoner i första etappen

Vid ett extra styrelsemöte den 5 november fattade Polarbröds styrelse ett beslut om ytterligare mångmiljonsatsningar. Den totala investeringen för den första etappen i det nya bageriet i Älvsbyn är nu på 300 miljoner kronor och planeras vara klar redan nästa höst.

– Att komma igång med smörgåsproduktion i Älvsbyn var en viktig milstolpe och nu har vi fullt fokus på nästa, det nya bageriet. Vi är så glada över allt stöd vi fått, det känns som att det är många som hejar på oss och vill att vi ska klara detta, säger koncern- vd Karin Bodin.

Polarbröd har fattat beslut om att Norconsult och Hellströms bygg ska projektera respektive bygga den första etappen av det nya bageriet i Älvsbyn. Detta är samma entreprenadform och partners som Polarbröd anlätade till bygget av den senaste bagerilinjens, den som skulle invigas dagen efter branden.

– Vi har ett redan väl inarbetat arbetssätt som har fungerat mycket väl. Det här skapar förutsättningar för att vi ska vara tillbaka snabbar på banan, säger Polarbröds fastighetschef Jonas Holmgren.

Polarbageriet i Älvsbyn har påbörjat schakta för grunden för att påbörja bygget av etapp 1 av det nya bageriet. Redan nästa höst kommer det alltså åter att dofta nybakat bröd i Älvsbyn.

– Satsningen/återetableringen visar hur förknippade Polarbröd är med Älvsbyn. Och det känns fantastiskt skönt att vi nu får veta hur den framtida utvecklingen av bageriet ska genomföras, säger Tomas Egmark, kommunalråd i Älvsbyns kommun.

Slipp brand i vinter

Vinter och ljus hör ihop. Vi tänder tusentals stearinljus och elektriska ljus under de mörka månaderna. Det är mysigt, men det orsakar också många bränder. Här får du tips på vad du ska tänka på för att slippa det.

Det är ofta de levande ljusen som orsakar bränder. Det allra viktigaste att komma ihåg är att ALDRIG lämna levande ljus utan uppsikt. För att inte glömma att blåsa ut dem när du går hemifrån kan du sätta upp en ”Blås ut ljusen-lapp” på insidan av ytterdörren.

Tänk också på att använda ljusstakar i material som inte kan börja brinna och att dekorera ljusstaken med material som inte brinner, till exempel sand, sten, glas eller snäckor. Se till att ljusen står stadigt och ställ dem inte för nära gardiner. Placera aldrig värmeljus tätt tillsammans.

När det gäller elektriska ljus så är det viktigt att kontrollera att sladdar och kontakter är hela, annars kan de orsaka kortslutning. Se också till att ha det watt-tal på lamporna som rekommenderas för ljushållaren. Använd alltid strömbrytaren eller dra ur kontakten när du släcker. Om en lampa bara är delvis urskruvad kan det bli kortslutning. Använd endast ljusslingor som är avsedda för utomhusbruk när du dekorerar ute.

Om du tänder marschaller så tänk på att aldrig tända dem inomhus. Placera helst marschallen i en hållare och använd marschallskydd. Flytta aldrig på en brinnande marschall och om du måste släcka den så gör det med en plåtbit, ett lock eller liknande. Vatten och snö kan göra att innehållet i marschallen slungas upp explosionsartat.

Lär barnen tidigt att handskas med eld på ett bra sätt, men lämna aldrig barn ensamma med levande ljus eller öppen eld.

Inventering av takkonstruktioner med limträbalkar

I och med ett allvarligt takras som ägde rum i Kiruna tidigare i år har Statens haverikommission, SHK, gått ut med en rekommendation till samtliga byggnadsnämnder i kommunerna att inventera och utvärdera takkonstruktioner med limträbalkar i sin kommun ur säkerhets-synpunkt. Syftet med detta är för att kunna förhindra eventuella framtida takras.

Miljö- och byggnämnden i Älvsbyn uppmanar därför alla fastighetsägare som har byggnader med underspända limträstolar att anmäla detta till miljö- och byggkontoret, beställa en besiktning av sakkunnig för bedömning av takkonstruktionens bärförmåga, särskilt med avseende på instabilitet, samt att skotta taket regelbundet under vintern.

Nya skyldigheter för företagare som hanterar farligt avfall

Den 1 augusti trädde en utökad anteckningskyldighet för företagare i kraft. Bestämmelserna gäller samtliga företag och verksamheter som producerar, transporterar, samlar in, behandlar samt mäklar eller handlar med farligt avfall. Alla berörda företag ska från och med 1 november år 2020 rapportera in till Naturvårdsverkets avfallsregister om det farliga avfallet. I och med de nya reglerna är verksamhetsutövarna även skyldiga att skicka med ett transportdokument vid egen transport av farligt avfall. Görs ej detta kan företagaren tilldelas en miljö sanktionsavgift.

Vanliga exempel på farligt avfall är elektronik, lysrör och olika färg- och kemikalierester.

Utökat antal e-tjänster på kommunen

Miljö- och byggkontoret i Älvsbyn har lanserat 10 nya e-tjänster. Du som exempelvis söker bygglov, strandskyddsdispens, installation av värmepump, registrering av livsmedelsverksamhet och hygienisk behandling kan nu göra detta enkelt via vår e-tjänstportal.

Kommunens e-tjänster hittar du på www.alsvbyn.se högst upp på sidan under ”E-tjänster och blanketter”. För att kunna använda utvald tjänst behöver man logga in med sin e-legitimation (Bank-ID, mobil Bank-ID, Telias e-legitimation).

E-tjänsterna kommer även fortsättningsvis att finnas kvar i pappersvarianterna som alternativ.

Glöm inte reflexen!

Att synas i mörkret kan vara en fråga om liv eller död! 40 procent av alla trafikolyckor där gående är inblandade sker i mörker. Om du har reflexer ser bilisterna dig på cirka 125 meters håll. Utan reflexer kan det hända att de inte ser dig förrän de är 20 meter ifrån dig. Då kan det i värsta fall vara omöjligt att undvika att köra på dig.

Det är lika viktigt att ha reflex i belysta tätorter som på mörka landsvägar. Faktum är att de flesta påkörningar av gående sker i tätbebyggda områden med gatubelysning. Reflexer syns bäst när de rörs. Därför är det bra att ha dem hängande i ett snöre och på armar och ben. Det är bra om de sitter lågt så att de är lagom högt för bilarnas halvljus.

Företagsprofilen

Här kan du läsa om ett av alla 810 aktiva företag i kommunen. Har du tips på ett företag som du skulle vilja att vi skriver om? Hör av dig till Älvsbybladet.

Kalle och Liv Stråman har haft mer än fullt upp sedan de startade företaget Stråmans Bilverkstad. Barnen Konny, 3 år och Gunnar, 8 månader och alla kunder är förstås positivt, men flera motgångar har gett dem en tuff start som företagare.

Försöker hjälpa alla

I början av året öppnade Kalle och Liv Stråman en bilverkstad i Vidsel. De har mer jobb än de hinner med men det har ändå varit ett tufft första år.

Kalle Stråman har jobbat som bilmekaniker i flera år. De två sista åren innan han och Liv startade egen verkstad hyrde han ut sig själv till andra bilverkstäder.

– När den förra bilverkstaden i Vidsel lades ner tog vi ett snabbt beslut att satsa och starta upp en ny verkstad. Någon måste göra det annars skulle det ju inte finnas någon verkstad här och vi vill inte att allting ska läggas ner, säger Kalle.

De startade företaget Stråmans bilverkstad, köpte den tomma fastigheten där OK en gång var och började bygga om med en tanke att det skulle bli mer än en vanlig verkstad.

– Förutom service och reparationer av bilar så erbjuder vi däckbyte och har däck-

hotell. Vi hade också tänkt ha en butik i anslutning till kundserviceavdelningen där vi skulle sälja biltillbehör och där vi också skulle ha en kaffehörna som kunde bli lite av en träffpunkt i Vidsel.

Motgångar

Verkstaden kom igång och kunderna strömmade in, men sedan började motgångarna. Först kom pandemin som dock inte har varit den största motgången. I augusti hade de inbrott i verkstaden. Alla elverktyg, en handdator och många reservdelar stals. Dessutom eldade inbrottstjuvarna upp en bil.

– Det var ett riktigt hårt slag, inte minst mot viljan och lusten att satsa. Sedan hade vi dödsfall i den närmaste familjen. Då gick luften ur, säger Kalle. Butiken och träffpunkten kom aldrig igång men verkstaden har de kunnat ha öppen, mycket tack vare Hans Larsson som drev

den förra verkstaden i Vidsel. Han är pensionär nu, men har ställt upp och hjälpt till när det har varit mer jobb än Kalle mäktat med.

– Jag hinner inte ta emot alla kunder som ringer och vill boka tid. Egentligen finns det så mycket jobb så jag skulle kunna ha anställda, men just nu skulle jag inte klara det ändå, säger Kalle.

Inte desto mindre är alla slags motordrivna fordon välkomna till Stråmans bilverkstad, inte bara personbilar utan även lastbilar, bussar, traktorer, fyrhjulingar, skotrar, snöslungor och åkgräsklippare.

– Det är klart man försöker hjälpa alla om man kan, avslutar Kalle.

Efter 21 års torka – ny bensinmack i Visträsk

Sedan bolaget BP lade ned sin verksamhet i Visträsk 1999 har byborna tvingats färdas längre längder för att tanka sina fordon. Men efter lång tids väntan blev det klart att Gulf i Älvsbyn valde att satsa på en obemannad pumpstation i byn. Första spadtaget togs i juni och i slutet av september var stationen driftsatt och den första bilen kunde därmed tanka.

– Det känns jättekul att kunna stötta byborna, de är viktiga för oss. Vi hade lite strul i början med bland annat internetuppkopplingen till stationen, men annars så har det gått bra och feedbacken från byborna har än så länge bara varit positiv, säger Elina Öhman, stationschef på Gulf i Älvsbyn.

Pumpstationen ligger placerad vid byns östra infart, nära korsningen Köpmangatan/Triangelgatan.

Niemis optik har öppnat

I slutet på november slog Niemis Optik upp portarna i Älvsbyn. Varje torsdag kommer optikerna Ilkka Niemi och Jesper Malmelöv samt optikerassistenten Hanna Niemi att ta emot kunder för synundersökning och för att prova ut nya bågär.

En gång i månaden kommer också ögonläkaren Greg Olson Lalor att finnas där för att undersöka kunder som behöver det.

Niemis optik har bedrivit optiker verksamhet i Luleå i åtta år och innan dess i Gällivare, Kiruna och Pajala.

Japansk delikatesssrestaurang har startat upp i Älvsbyn

Under hösten fick Älvsbyn ett nytt tillskott inom restaurangbranschen. Den här gången med en touch av soluppgångens land, Japan. Det var i början som restaurangen Osushi från Boden gick ut med att man skulle öppna upp en filial i Älvsbyn, och redan den 23 oktober öppnades dörrarna för en efterlängtd premiär.

– Vi har tidigare haft många kunder från Älvsbyn som kommit och ätit hos oss på restaurangen i Boden. I och med att det inte finns någon restaurang i Älvsbyn som säljer sushi så känns det roligt att kunna erbjuda Älvsbyborna den möjligheten nu, säger Osushis ägare Tumursukh Gankhuyag.

Utöver den klassiska sushin erbjuder Osushi även andra läckerheter, såsom tempura, yakimiku, yakitori och dumplings, samt bentolåda och den koreanska rätten bibimbap.

Handsprit och eld

Många spritar händerna betydligt oftare än förr och det är förstås jättebra, men nu på vintern när vi också tänder mer levande ljus än vanligt är det viktigt att tänka på att handsprit är mycket brandfarligt eftersom det innehåller etanol.

Det har hänt att någon som har spritat händerna har tänt en tändsticka strax efter och att händerna då har tagit eld.

Ännu större risk är det faktiskt om det uppstår en gnista på grund av statisk elektricitet. En gnista räcker för att etanolgaser ska antända. Tänk på det om du spritar händerna och har syntetiska kläder

eller sitter nära en datorskärm där statiskt elektricitet ofta uppstår.

Att händerna tar eld kan lätt förhindras genom att man helt enkelt alltid låter spriten torka in helt innan man tänder något eller håller händerna nära något statiskt. Gnid in spriten ordentligt och skaka händerna lite så att de blir alldeles torra, det räcker. Om händerna trots allt skulle börja brinna så blir det ett snabbt förlopp med lågor som är så ljusa så att man knappt kan se dem. Som tur är, är elden ofta lätt att släcka genom att kväva den. Men nog är det onödigt!

Språket är viktigt för allt

Älvsbyns kommun har fått runt 7,5 miljoner kronor från Skolverket för att under tre år genomföra riktade insatser i språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt (SKUA).

Språket är nyckeln till allt lärande. Det är en väldigt unik chans. De utbildningsinsatser och de arbeten vi ska göra i satsningen ska vara gynnsamma för alla våra elever från förskola till vuxenutbildning, säger Jan-Erik Backman, skolchef i Älvsbyns kommun.

Stockholms universitet

Fem lärare i Älvsbyns kommun har börjat en utbildning till SKUA-utvecklare. Utbildningen är en del i att stärka nyanlända och flerspråkiga barns och elevers utbildning. De fem lärarna arbetar på skolans olika nivåer. Utbildningen pågår under detta läsår och är en distansutbildning från Nationellt centrum för svenska som andraspråk vid Stockholms universitet. De blir SKUA-utvecklare vilket innebär att de ska arbeta kommunövergripande med att utbilda sina kollegor i det arbetssätt som de har lärt sig.

Metoden ökar alla barns och elevers språk- och kunskapsutveckling. Även om

den har fokus på barn som inte har svenska som första språk så kommer den alla barn till del. Även för dem som har svenska som modersmål är språket viktigt för att klara skolan och alla situationer i livet, säger Jenny Lundkvist, lärare på Parkskolan och en av de fem SKUA-utvecklarna.

De övriga är Git Carlsson som är lärare på gymnasiet, Ulrika Stoltz, Parkskolan, Helén Bohman, Knut Lundmarkskolan och Ewa-Lill Clarén som undervisar i Svenska för invandrare på Vuxenutbildningen.

Pratar om texten

Ett exempel på hur skolan kan arbeta med språket i olika ämnen är om klassen på en lektion i naturkunskap ska läsa en text om vattnets kretslopp. Innan de börjar läsa går de gemensamt igenom viktiga ord som till exempel nederbörd, avdunstning, atmosfären, cirkulera och energi. För att förstå orden kan de göra en begreppskarta med bilder och filmer. När de sedan läser texten så stannar de upp och pratar om vad de läser och om bilderna som illustrerar texten. Läraren ställer frågor så att eleverna själva får tänka efter vad de har förstått. Efteråt sammanfattar de texten och pratar om vad de lärde sig av den.

Det här sättet att arbeta med texternas språk hjälper läraren att veta vilken förståelse eleven har både för orden och för innehållet i texten. Det utvecklar inte bara elevens ordförråd utan också förmågan att resonera. Man kan säga att språket syresätter våra tankar, säger Jenny Lundkvist.

Alla anställda utbildas

I januari kommer en processledarutbildning startas i samarbete med Umeå universitet för ett antal skol- och processledare och till nästa vårtermin startar kommunen en bred SKUA-utbildning via Stockholms universitet som alla anställda från förskola till vuxenutbildning ska gå.

Vi är nog den enda kommun som har den bredden på insatsen. Skolverket är väldigt imponerade över att vi lyckats ta det greppet och ska genomföra det med all personal i skolan, säger Jan-Erik Backman, skolchef i Älvsbyns kommun.

Förankring i vardagen

För oss är det viktigt att all personal har en minsta gemensam nämnare kunskapsmässigt om vad det innebär att jobba språk- och kunskapsutvecklande. Vi ser att det finns ett stort behov att få hjälp och stöd i kunskapsutvecklande arbetssätt även bland de elever som har svenska som modersmål, säger Jan-Erik Backman.

Allting som görs i kommunens skolor ska ha en beprövad erfarenhet och en vetenskaplig grund, det nås genom samarbetet med universiteten. Skolverket vill också att kommunen har forskning i ryggen för att kvalitetssäkra de utbildningar som genomförs.

Det får inte heller bli något som går vid sidan av. Det får inte bli ett tomtebloss som bara flamar upp under satsningen utan det är viktigt att det förankras i det ordinarie arbetet och skapar förbättringar på lång sikt, säger Jan-Erik Backman.

Jenny Lundkvist, Git Carlsson, Ewa-Lill Clarén, Ulrika Stoltz och Helén Bohman utbildar sig till SKUA-utvecklare och ska sedan förmedla kunskapen till sina kollegor.

Älvsbyn – en av landets bästa skolkommuner

Älvsbyns kommun ligger på tionde plats bland landets 290 kommuner i 2020 års ranking Bästa skolkommun.

– Jätteroligt! Vilken födelsedagspresent och ännu en gång ett kvitto på vårt långsiktiga arbete, säger Jan-Erik Backman, skolchef i Älvsbyns kommun.

Kriterier som sticker ut i rankingen som extra bra är andelen godkända elever och lärartätheten. Även lärarnas behörighet och resurstilldelningen är några av kommunens styrkor som skolkommun.

– Vi har väldigt duktig personal i skolan som gör många rätt i vårt långsiktiga och strategiska arbete. Vi hoppar inte upp och ner i rankingen utan har legat stadigt förankrad bland de bästa i Sverige under många år. Det är mycket glädjande, säger Tomas Egmark, kommunalråd i Älvsbyns kommun.

Bästa skolkommun är en stor ranking av Läraryrket som jämför alla 290 kommuner efter 10 kriterier. Underlagsmaterialet är främst från Skolverkets officiella statistik, därutöver används partsgemensam statistik och Läraryrket egna undersökningar.

– Ett tydligt och fokuserat arbete för att nå de nationella målen i skolan och hög andel behöriga lärare säkerställer åter igen att vi är en av landets bästa skolkommuner, säger Jan-Erik Backman, skolchef i Älvsbyns kommun.

Snittplaceringen för kommunerna i Norrbotten är 88 (av 290). Jämfört med resten av landet står sig länet alltså bra.

Kriterier till Sveriges bästa skolkommun:

- Resurser till undervisningen
- Utbildade lärare
- Lärartäthet
- Friska lärare
- Löner
- Kommunen som huvudman
- Andel barn i förskola
- Betygsresultat i åk 9
- Andel elever godkända i alla ämnen i åk 9
- Andel elever som fullföljer gymnasieutbildningen inom 3 år

Läs mer på: www.lararforbundet.se/basta-skolkommun/2020/alvsbyn

Jan-Erik Backman, skolchef i Älvsbyns kommun.

Yrkesprofilen

Älvsbyns kommun har 100-tals olika kommunala jobb i sin verksamhet. Har du tips på ett kommunalt yrke som du skulle vilja att vi skriver om? Hör av dig till Älvsbybladet.

Möten, möten, möten

Att vara kommunalråd kan jämföras med att vara styrelseordförande i ett stort aktiebolag. Aktiebolaget har en vd, kommunen har en kommunchef. Tomas Egmark är kommunalråd och kommunstyrelsens ordförande i Älvsbyns kommun.

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunalrådet är den som leder och samordnar detta ansvar. Kommunalrådet är också kommunens officiella representant i olika sammanhang. I praktiken betyder det att det är många möten.

– En vanlig dag börjar med att jag läser nyheterna för att skaffa mig en snabb omvärldsbild. Sedan vid 7.30 har jag en briefing med kommunchefen. Resten av dagen går till att förbereda och genomföra möten, säger Tomas Egmark och fortsätter:

– Ofta är det möten med olika myndigheter till exempel för att skapa bättre förutsättningar för Älvsbyn i olika frågor. I år har det varit många krishanteringmöten på grund av sommarens si-

tuation för bärplockare i Vidsel och efter branden på Polarbageriet. Jag har också många möten för att försöka driva på en positiv utveckling i Älvsbyn. Det kan vara möten med lokala företag och med företag som vi hoppas ska etablera sig här.

Politiskt vald

I en liten kommun som Älvsbyn finns ett enda kommunalråd. Större kommuner har några stycken. Kommunalrådet är den enda politikern som är anställd i en kommun. För att bli kommunalråd krävs att det politiska parti som fått majoritet i kommunalvalet har valt personen som sin kommunalråds kandidat. Kommunalrådet väljs för en mandatperiod på fyra år.

Även om valet är politiskt så ska kommunalrådet sköta sitt arbete på ett opartiskt sätt.

– Under mina år som kommunalråd vill jag göra det bästa jag kan för att föra Älvsbyn framåt på alla områden. Den största svårigheten är alltid den ekonomiska faktorn. Pengarna ska helst räcka både till den verksamhet vi enligt lag är tvungna att ha och till det vi vill utveckla och satsa på. Ofta är viljan att göra något

större än den ekonomiska möjligheten. Tomas Egmark berättar att han har en lista med saker som han verkligen skulle vilja göra. På den listan står till exempel att ordna fler sommarjobb och att ett sådant skulle kunna vara att måla sporthallen i Vidsel. På listan finns också att få del av projekt pengar till så kallade Gröna jobb för att kunna göra Korsträskbäcken till en friluftsoas och upprusta leder och utflyktsmål i kommunen. Där står också att bygga ännu ett hyreshus på Lekentomten.

– Det här är sådant som ett kommunalråd inte alltid kan påverka, men jag tar ändå alltid upp dem i de sammanhang där de är aktuella, avslutar Tomas Egmark.

Klubben håller uppe lederna

De underhåller över 10 mil skoterleder och har två klubbstugor. Det är Vidsels skoterklubb vi pratar om. Men pandemin har lagt lock på verksamheten den här vintern.

Jerry Berglund är ordförande för Vidsels skoterklubb och det har han varit ända sedan klubben bildades 1979. Nu tycker han att det är dags att någon annan tar över, men coronarestriktionerna gör att han inte ens vet om det blir något årsmöte.

Även om det inte kan hållas några möten eller träffar så hålls skoterlederna ändå öppna av klubben. Tre av medlemmarna som lägger mycket av sin fritid på att sladda lederna är Lars Berglund, Kalle Stråman och Tom Karlsson.

En av skoterlederna från Vidsel går till byn Vitberget. Därifrån kan man fortsätta mot Kåbdalis och Jokkmokk, eller så kan man svänga av och köra upp på berget, förbi Vitbergsknacken och upp på Vitbergstoppen, landskapet Norrbottens högsta berg. Där ligger en fin stuga som skoterklubben hyr av Sveaskog. Den är ett populärt utflyktsmål.

Mer än 20 mil

En annan led går till klubbens andra stuga vid Långträsket längs Haradsvägen. Det går också en skoterled till Storberget och vidare

Lars Berglund, Kalle Stråman och Tom Karlsson är tre av Vidsel skoterklubbs medlemmar som sladdar skoterlederna i Vidselsområdet.

till Lillbergträsket som är populärt ställe för pimpelfiske. Ytterligare en led går via Manjärv mot Visträsk. Totalt blir det körsträckor på mer än 20 mil som Vidsels skoterklubb kör för att håll lederna uppkörda och fina. De tar också med ved till stugorna och ser till att de är i gott skick.

Föreningsprofilen

Här kan du läsa om en av alla 114 föreningar i kommunen. Har du tips på en förening som du skulle vilja att vi skriver om? Hör av dig till Älvsbybladet.

– Vi brukar ha en paltdag för medlemmarna varje år, men i vinter måste vi nog ställa in den. Det är tråkigt, men det är ju inte annat att göra, säger Jerry Berglund.

Alla skoteråkare i Vidselsområdet kan i alla fall glädja sig över väl underhållna skoterleder under vintermånaderna, i år som alla andra år.

Hotell Storforsen blickar framåt – mångmiljonsatsar i padelhall

Hotell Storforsen investerar miljoner i verksamheten. Det nya tillskottet handlar om en 625 kvadratmeter stor padelhall. Investeringen handlar om cirka åtta miljoner kronor och förväntas att vara färdig för invigning i början av mars. Idén till det hela startade i början av sommaren, och ett par månader senare togs beslutet.

– Så det har gått fort. I de här trista coronatiderna försöker vi blicka framåt och se hur man skulle kunna utveckla verksamheten. Vi har märkt att det här är en växande sport, något som passar perfekt in vår verksamhet. Så det känns kul att kunna erbjuda det här, både till ortsbor och våra gäster. En sport som passar alla, säger Jens Hardegård, en av hotellets delägare.

Förutom den nämnda bollsporten kommer hallen även att kunna användas för andra event, exempelvis cirkelträning, yoga, volleyboll och andra aktiviteter.

Utöver padelhallen skjuter företaget även in ett par miljoner till i verksamheten för att renovera självaste hotellet.

Johanna Stenvall i sin butik Johannes Hem & Hobby.

Såg problemen komma – hittade lösningar

Johanna Stenvall som driver Johannes Hem & Hobby tillsammans med sin man Andreas Lundberg Stenvall var tidigt ute med att erbjuda kunderna alternativa sätt att handla med så liten smittorisk som möjligt.

– Det gäller att ligga i framkant när man har en liten butik i ett litet samhälle. Vi såg problemen komma och tänkte att vi måste göra något, säger Johanna.

– Julhandeln är väldigt viktig för vår omsättning och när restriktionerna säger att man ska undvika att handla i butiker hade vi bara två alternativ; ge upp eller hitta lösningar.

Redan i våras började Johanna med att erbjuda hemkörning av varor som beställts i deras webbshop. Då var det inte så många som utnyttjade erbjudandet, men i höst är det desto fler.

– Nu tar vi inte bara emot beställningar via webbshopen, utan även via telefon och mejl. Det har fört med sig att vi kör ut varor i upp till tre timmar varje dag.

Johanna har också infört möjligheten att boka egen tid i butiken, före eller efter ordinarie öppettid.

Fredagspåsen

En lördagskväll hemma i tv-soffan för några veckor sedan var Johanna godissugen och utbrast ”Varför finns det inte utkörning av godis? Man kan ju beställa hem annat, som pizza!” Den natten hade hon svårt att sova och plötsligt slog tanken henne ”Varför kör inte vi ut godis?”

Steget var inte långt från tanke till handling och redan nästa helg testade de konceptet med Fredagspåsen. Kunderna beställer en påse med godsaker som Johanna och Andreas kör ut när de har stängt butiken på fredagar.

– Vår familjs fredagsmys är numer att sitta i bilen mellan klockan 17 och 21.30, säger hon med ett skratt, men vi är jätteglada för att det är så många som beställer påsar.

– Vi säljer slut på alla och kunderna berättar att de tycker det är roligt att innehållet är en överraskning. En del familjer har hittat på egna rutiner runt påsen, som till exempel att lotta om vem som ska få provsmaka det godis som de inte har ätit förut. En del har också beställt till sina äldre föräldrar och andra personer i riskgrupp. Som alternativ eller komplement till godis kan man nu också välja att

beställa en pysselpåse till helgen. Även den har blivit populär.

Butikerna har anpassat sig

De flesta butikerna i Älvsbyn vidtog under december olika åtgärder för att det skulle vara möjligt att handla och ändå minska risken för smittspridning så mycket som möjligt. Flera butiker erbjöd möjligheten att beställa det man ville köpa på telefon eller mejl och sedan antingen hämta varorna utanför butiken eller få dem hemkörda eller hemskickade med post.

Några butiker gav också möjlighet att få se på varor utomhus eller att boka ett besök i butiken på egen hand före eller efter öppettid. I en del butiker hade personalen visir. Att handla lokalt är en uppmaning som vi hört många gånger. Efter julhandeln och mellandagsrean går försäljningen kraftigt ner och omsättningen går på sparlåga i några månader. Om du då behöver köpa något så är det viktigare än någonsin att tänka på våra lokala handlare och göra dina inköp inom kommunens gränser.

Älvsby Handel har samlat uppgifter om lokala lösningar på www.alsvbyhandel.se